ឧបសម្ព័ន្ធ២

ការគោរពគោលការណ៍ការពារបរិស្ថាន សង្គម និងអភិបាលកិច្ច និងគោលការណ៍ការពារអតិថិជន

១- ការគោរពគោលការណ៍ការពារបរិស្ថាន សង្គម និងអភិបាលកិច្ច

ធនាគារ/គ្រឹះស្ថាន ទទួលស្គាល់ពីតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួន ក្នុងកិច្ចការពារភពផែនដី និងបរិស្ថានបានល្អប្រសើរ និងភាពចាំបាច់បំផុត ក្នុងការអនុវត្តទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិរបស់ប្រទេសកម្ពុជា និងគោលការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា (Cambodian Sustainable Finance Principles)។ ធនាគារ/គ្រឹះស្ថាន បានយកចិត្តទុកដាក់បំផុតចំពោះបរិស្ថាន សង្គម ការពារមនុស្សជាតិ និងអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ តាមរយៈការសិក្សាវាយតម្លៃ ការគ្រប់គ្រង ការកាត់បន្ថយ ការទូទាត់សំណង ឬការបញ្ចៀសនូវរាល់ហានិភ័យ ឬផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានសំខាន់ៗ ដែលកើតចេញពីសកម្មភាពអាជីវកម្មរបស់អតិថិជន។ ដូច្នេះក្នុងរាល់សកម្មភាពអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន អតិថិជនត្រូវចូលរួមអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖

- ការអនុលោមតាម ច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិបរិស្ថាន និងសង្គមជាតិ និងបទដ្ឋានអនុវត្តរបស់ស្ថាប័នផ្តល់ប្រាក់កម្ចី។
- ការគោរពបទដ្ឋានអនុវត្តបរិស្ថាន និងសង្គម (Environmental and Social Performance Standard) ដោយត្រូវចៀសវាងដាច់ខាតនូវការបង្កផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរដល់បរិស្ថាន និងសង្គម មានដូចខាងក្រោម៖

1) ហានិភ័យ និងផលប៉ះពាល់បរិស្ថាន និងសង្គម (Environmental and Social Risks and Impacts)
   - សកម្មភាពអាជីវកម្ម ដែលពាក់ព័ន្ធផ្ទាល់ ឬប្រយោល ក្នុងការកាប់ឈើ បំផ្លាញព្រៃឈើ និងការសម្អាតព្រៃឈើលើសពីទំហំអនុញ្ញាត ឬគ្មានលិខិតអនុញ្ញាត ឬមិនឆ្លងកាត់ការវាយតម្លៃភាពសមស្របពីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ឬអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច។
   - សកម្មភាពអាជីវកម្ម ក្នុងការចាក់បំពេញបឹងធម្មជាតិ ទន្លេ ផ្លូវទឹក ឬសំណង់វារីអគ្គិសនី ដែលបង្កឲ្យមានការជន់លិច ទឹកជំនន់ គ្រោះរាំងស្ងួត និងបាត់បង់ធនធានជីវចម្រុះ។
   - ការផលិត និងការជួញដូរឱសថ និងសារធាតុគីមីគ្រោះថ្នាក់ ដែលត្រូវហាមឃាត់ដោយច្បាប់ជាតិ និងអន្តរជាតិ ឬអនុសញ្ញារួម
   - សកម្មភាពអាជីវកម្មក្នុងការផលិត និងបង្កឲ្យមានកាកសំណល់រឹង និងរាវ ដែលមានទំហំធំធេង
   - សកម្មភាពអាជីវកម្មក្នុងការផលិត ឬបញ្ចេញធូលី ផ្សែង ក្លិនកខ្វក់ និងសំឡេងរំខានខ្លាំង ដែលបង្កឲ្យមានផលប៉ះពាល់ទៅដល់សកម្មភាពនៃការរស់នៅរបស់ប្រជាជនក្នុងតំបន់។

2) ពលកម្ម និងលក្ខខណ្ឌការងារ និងសុខភាព សុវត្ថិភាព និងសុខមាលភាពសហគមន៍ (Labor and Working Conditions and Community Health, Safety and Security)
   - សកម្មភាពអាជីវកម្មដែលពាក់ព័ន្ធដោយផ្ទាល់ ឬប្រយោលជាមួយនឹងការជួញមនុស្ស ឬជ្រើសរើសកម្មករពីក្រៅប្រទេសមកធ្វើការមិនស្របច្បាប់
   - សកម្មភាពអាជីវកម្ម ប្រើប្រាស់កម្លាំងពលកម្មកុមារ ដោយផ្ទាល់ ឬប្រយោល
   - សកម្មភាពអាជីវកម្មមានការប្រើប្រាស់ពលកម្មដោយបង្ខំគ្រប់ទម្រង់រូបភាព និងការកេងប្រវ័ញ្ចលក្ខខណ្ឌការងារ ការងារសម្រាប់តែអាយុជីវិត ការបង្ខំធ្វើការដើម្បីសងបំណុល ការបំបិតសិទ្ធិកម្មករ ការងារជាទាសករ
   - ការងារស្ថិតក្នុងសភាពគ្រោះថ្នាក់ ឬទីកន្លែងមានសារធាតុពុល ដែលអាចបណ្តាលឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់ បង្កឲ្យមានជំងឺ ឬបង្កឲ្យមានបញ្ហាសុខភាពយូរអង្វែង
   - សកម្មភាពអាជីវកម្មដែលអាចបង្កឲ្យមានការផ្ទុះ បញ្ហាធូលី បញ្ហាផ្សែងច្រើន និងសំឡេងរំខានខ្លាំងប៉ះពាល់ដល់សុខភាព សុវត្ថិភាពការងារ និងការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់ប្រជាជននៅជុំវិញតំបន់ទីតាំងអាជីវកម្ម។

3) ការប្រើប្រាស់ធនធានប្រកបដោយសុវត្ថិភាព និងការគ្រប់គ្រងការបំពុលបរិស្ថាន (Resource Efficiency and Pollution Prevention)

- សកម្មភាពអាជីវកម្មដែលមានការប្រើប្រាស់ទឹក អគ្គិសនីមានទំហំច្រើន ដែលបណ្តាលឲ្យមានការរំខានទៅដល់អ្នកដែលរស់ក្បែរតំបន់ទីតាំងអាជីវកម្ម
- សកម្មភាពអាជីវកម្មដែលមានការប្រើប្រាស់ក្រដាសច្រើន និងធនធានធម្មជាតិ
- ការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ (GHG) កាបូន (Co2) ការបំពុលទឹក និងការបំពុលដី។

4) លទ្ធកម្មដីធ្លី និងតាំងទីលំនៅដោយមិនស្ម័គ្រចិត្ត (Land Acquisition and Involuntary Resettlement)
- សកម្មភាពអាជីវកម្មដែលបង្កឲ្យមានបញ្ហាជម្លោះដីធ្លី
- សកម្មភាពអាជីវកម្មបង្កឲ្យមាន ការបាត់បង់ដីធ្លី បាត់បង់សិទ្ធិកាន់កាប់ដីធ្លី រឹតត្បិតលើការប្រើប្រាស់ដីធ្លីដែលមិនអាចរស់នៅអាស្រ័យផល ឬប្រកបអាជីវកម្មបាន
- បាត់បង់ដីធ្លីរបស់សហគមន៍ ទីតាំងដែលមានតម្លៃចំពោះសហគមន៍
- សកម្មភាពអាជីវកម្មដែលបង្កជម្លៀស និងតាំងទីលំនៅដោយមិនស្ម័គ្រចិត្ត។

5) ការអភិរក្សជីវចម្រុះ និងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិមានជីវិតប្រកបដោយចីរភាព (Biodiversity Conservation and Sustainable Management of Living Natural Resources)
- សកម្មភាពអាជីវកម្មដែលបង្កឲ្យមានការបាត់បង់ជីវិត ទីជម្រក ចំពោះប្រភេទសត្វក្នុងក្រុមប្រភេទជិតផុតពូជ និងក្រុមប្រភេទមានដោយកម្រ និងចំពោះប្រភេទសត្វក្នុងក្រុមប្រភេទមានដោយបង្ករ។
- សកម្មភាពអាជីវកម្មដែលបង្កឲ្យមានការបាត់បង់ធនធានទឹក និងធនធានធម្មជាតិ បាត់បង់ផ្លូវទឹក ផ្លូវអាកាស។
- សកម្មភាពអាជីវកម្មដែលបង្កឲ្យមានការកើនឡើងនូវប្រភេទសត្វចង្រៃ ការរុករាននូវប្រភេទសត្វចម្លែក ការរីករាលដាលជំងឺរាលត្បាត/អាសន្នរោគ។
- សកម្មភាពអាជីវកម្មដែលឃើញថាមានការកេងប្រវ័ញ្ចធនធានធម្មជាតិហួសហេតុ។

6) ជនជាតិដើមភាគតិច និងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ (Indigenous People and Cultural Heritage)
- សកម្មភាពអាជីវកម្មដែលបង្កឲ្យមានការបាត់បង់ បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ ដូចជាទីសក្ការៈបូជា ដីអាស្រ័យផល ភូមិដ្ឋាន ឬសហគមន៍
- សកម្មភាពអាជីវកម្មដែលបង្កឲ្យមានការបាត់បង់ដីធ្លី ដោយសារលទ្ធកម្មដីធ្លី និងការតាំងលំនៅដោយមិនស្ម័គ្រចិត្តរបស់ជនជាតិដើមភាគតិច។

➢ ការចូលរួមគោរព និងសហការ ជាមួយធនាគារ/គ្រឹះស្ថាន ក្នុងកិច្ចត្រួតពិនិត្យដើម្បីធានាបានថា គ្រប់ផលិតផលឥណទានដែលផ្តល់ជូនអតិថិជន មិនជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងនឹងបញ្ជីអាជីវកម្មដែលត្រូវហាមឃាត់ (Exclusion List) ដូចខាងក្រោមៈ
- ផលិតកម្ម ឬសកម្មភាពអាជីវកម្មទាំងឡាយណាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងពលកម្មដែលមានគ្រោះថ្នាក់ ឬធ្វើអាជីវកម្មដោយប្រើប្រាស់កម្លាំងពលកម្មបង្ខំ ឬការប្រើប្រាស់ពលកម្មកុមារ។
- ផលិតកម្ម ឬពាណិជ្ជកម្មអាវុធជាតិផ្ទុះ និងគ្រាប់រំសេវ។
- ល្បែងស៊ីសង កាស៊ីណូ ពេស្យាចារ និងសហគ្រាសដែលមានសកម្មភាពស្រដៀងគ្នា។
- ពាណិជ្ជកម្មសត្វព្រៃ ឬផលិតផលអំពីសត្វព្រៃ ដែលបានកំណត់ដោយច្បាប់។
- ផលិតកម្ម ឬពាណិជ្ជកម្មសម្ភារវិទ្យុសកម្ម, សកម្មភាពនេះមិនរាប់បញ្ចូលចំពោះការទិញឧបករណ៍វេជ្ជសាស្ត្រ, ឧបករណ៍ត្រួតពិនិត្យគុណភាព (ឧបករណ៍វាស់វែង) និងឧបករណ៍ណាមួយដែលធនាគារ/គ្រឹះស្ថាន ចាត់ទុកថាប្រភពវិទ្យុសកម្មតិចតួចបំផុត ឬបានការពារគ្រប់គ្រាន់។
- ផលិតកម្ម ឬពាណិជ្ជកម្មផលិតផល ឬសកម្មភាពណាមួយដែលត្រូវបានចាត់ទុកថា ខុសច្បាប់ ឬបទប្បញ្ញត្តិនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬអនុសញ្ញា និងកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ ឬដែលជាកម្មវត្ថុត្រូវហាមឃាត់ជាអន្តរជាតិ ដូចជា

ថ្នាំសម្លាប់សត្វល្អិត ថ្នាំសម្លាប់ស្មៅដែលមានសារធាតុបំផ្លាញស្រទាប់អូហ្សូន, ផលិតផលដែលផ្ទុកសារធាតុ PCB's, ផលិតផលអំពីសត្វព្រៃដែលបញ្ញត្តិដោយកិច្ចព្រមព្រៀង CITES។

- ផលិតកម្ម និងពាណិជ្ជកម្មលើផលិតផលណាដែលជាកម្មវត្ថុនៃការកាត់បន្ថយ ឬហាមឃាត់ជាអន្តរជាតិ ដែលធនាគារ/គ្រឹះស្ថាន បានដឹងជាផ្លូវការ។
- ផលិតកម្ម ឬសេវាកម្ម ដែលធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរដល់បរិស្ថានធម្មជាតិ ហើយដែលត្រូវបានហាមឃាត់ដោយ ច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
- សកម្មភាពដទៃផ្សេងទៀត ដែលមិនស្របទៅនឹងច្បាប់ ឬនិយតកម្មនានានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬអនុសញ្ញា និងកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ។
- ផលិតកម្ម ឬពាណិជ្ជកម្មឈើ ឬផលិតផលព្រៃឈើដទៃទៀត ក្រៅពីព្រៃឈើដែលមានការគ្រប់គ្រងប្រកបដោយចីរភាព។
- ផលិតកម្ម ឬពាណិជ្ជកម្មថ្នាំជក់។
- ផលិតកម្ម ឬពាណិជ្ជកម្មភេសជ្ជៈមានជាតិអាល់កុល (លើកលែងស្រាបៀរ និងស្រាក្រហម)។
- ផលិតកម្ម ឬពាណិជ្ជកម្ម ឬសកម្មភាពអាជីវកម្មប្រើប្រាស់សារធាតុ Unbounded asbestos fibers។ សកម្មភាពនេះមិនអនុវត្តចំពោះការទិញ និងការប្រើប្រាស់ហ្វីប្រូស៊ីម៉ងត៍ដែលផ្ទុកសារធាតុ asbestos ក្នុងបរិមាណតិចជាង ២០ ភាគរយ។
- ពាណិជ្ជកម្មដែលបានមកពីប្រតិបត្តិការកាប់ឈើសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងព្រៃត្រូពិច។
- ផលិតកម្ម ឬពាណិជ្ជកម្ម ស្តុក ឬការដឹកជញ្ជូនសារធាតុគីមីគ្រោះថ្នាក់ក្នុងបរិមាណច្រើន ឬក៏ការប្រើប្រាស់សារធាតុគីមីដែលមានកម្រិតគ្រោះថ្នាក់ខ្ពស់ក្នុងការធ្វើអាជីវកម្ម។ សារធាតុគីមីដែលមានគ្រោះថ្នាក់រួមមាន : ប្រេងសាំង ប្រេងកាត និងផលិតផលប្រេងផ្សេងទៀត។
- ផលិតកម្ម ឬពាណិជ្ជកម្មឱសថ ដែលអន្តរជាតិកាត់បន្ថយ ឬហាមឃាត់។
- ផលិតកម្ម ឬពាណិជ្ជកម្មថ្នាំសម្លាប់សត្វល្អិត/តិណជាតិ ដែលអន្តរជាតិកាត់បន្ថយ ឬហាមឃាត់។
- ផលិតកម្ម ឬពាណិជ្ជកម្មសារធាតុបំផ្លាញស្រទាប់អូហ្សូន ដែលអន្តរជាតិកាត់បន្ថយ/ហាមឃាត់។
- ការនេសាទក្នុងដែនសមុទ្រដែលប្រើប្រាស់មងអួស/អួនដែលមានប្រវែងលើសពី ២,៥ គីឡូម៉ែត្រ។
- ផលិតកម្ម ឬសកម្មភាពទាំងឡាយណា ដែលប៉ះពាល់ដល់ដីដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ជនជាតិដើមភាគតិច ឬមិនមែនជនជាតិដើមភាគតិច ឬដែលទាមទារតវ៉ាពីសំណាក់ជនជាតិទាំងនោះ ដោយគ្មានឯកសារយល់ព្រមពេញលេញពីជនជាតិដើមភាគតិច។
- ផលិតកម្ម ឬសកម្មភាពចែកចាយព័ត៌មានដែលប្រឆាំងនឹងលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ឬព័ត៌មានដែលផ្សាយពីការរើសអើងពូជសាសន៍។

២- ការគោរពគោលការណ៍ការពារអតិថិជន

ធនាគារ/គ្រឹះស្ថាន មានការយកចិត្តទុកដាក់នូវការអនុវត្តក្រមសីលធម៌កម្រិតខ្ពស់បំផុត និងប្រកាន់ខ្ជាប់ជានិច្ចនូវគោលគំនិតទិសដៅមូលដ្ឋានបីសំខាន់ (មនុស្ស ផែនដី និងប្រាក់ចំណេញ) ព្រមជាមួយគ្នានឹងការគោរពចំពោះបរិស្ថាន សង្គម និងសហគមន៍ដែលយើងរស់នៅ។ ដូច្នេះគោលការណ៍ណែនាំទាំងប្រាំពីរ នៃការការពារអតិថិជនដែលត្រូវអនុវត្តតាមយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួនមានដូចជា៖

(១) ការបង្កើត និងការផ្តត់ផ្គង់ផលិតផលសមស្រប
(២) ការបង្ការបំណុលហួសកម្រិត
(៣) តម្លាភាព
(៤) ការកំណត់តម្លៃសមរម្យ
(៥) ភាពស្មោះត្រង់ និងការគោរពអតិថិជន
(៦) ការរក្សាព័ត៌មានសម្ងាត់របស់អតិថិជន
(៧) យន្តការសម្រាប់ដោះស្រាយបណ្តឹងរបស់អតិថិន